

DeCiDe-hankkeen tarkoituksena on auttaa Pietarsaaren seudun elinkeinoelämää vastaamaan kasvavaan vaatimukseen kiertotalouteen siirtymisestä jo tuotteen suunnitteluvaiheessa. Hankkeen poikkileikkaava teema on kestävyys ja lähtökohtana on kolme ensisijaista tarvetta:

1. Avainkysymys pandemiasta toipumisessa on Pietarsaaren seudun vientiteollisuuden kestävä kehittäminen. 2. Sekä asiakkaat, tuleva lainsäädäntö että EU-direktiivit asettavat vaatimuksia muutoksille koko arvoketjussa ja 3. Koko tuotteen elinkaaren tarkastelu, jossa suunnittelulla tarkoitetaan materiaalista, käyttötarkoituksesta ja estetiikasta koostuvaa kokonaisuutta, tarjoaa seudun muutokselle metodin.

Hankkeen tavoite

- Luoda edellytykset syvemmälle kestävyttä ja kiertotalouden mukaista tuotantoa koskevalle ymmärrykselle Pietarsaaren seudun tuotantoteollisuuden yrityksissä
- Vahvistaa yritysten kykyä kehittää tuotteita/palveluita ja liiketoimintamalleja kestävien ja kiertotalouden mukaisten prosessien avulla sekä jatkokehittää omia tuotteita, liiketoimintamalleja ja palveluita käytännössä kiertotalouden mukaisen design- ja tuotesuunnitteluprosessin avulla. Kehittää kiertotalouden mukaisia ratkaisuja oman yritystoiminnan lähtökohdista yhdessä asiantuntijoiden ja yrityskehittäjien kanssa.
- Luoda digitaalinen opas hankkeen kolmen osa-alueen käytännön toteutuksesta siirryttäessä tuotantoteollisuudessa kestävään tuotantoon.

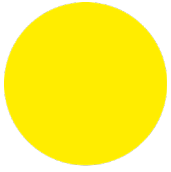
Kohderyhmä: Pietarsaaren seudun monipuolista elinkeinoelämää edustavat tuotantoteollisuuden yritykset, olemassa olevat ja potentiaaliset alihankkijat sekä näiden asiakkaat.

Teemakokonaisuudet - tehtäväkokonaisuudet

DeCiDe jakautuu kolmeen ensisijaiseen tehtäväkokonaisuuteen, jotka keskittyvät kestävään tuotantoon seuraavista näkökulmista: 1) kiertotalouden mukainen suunnittelu 2) kiertotalouden mukaiset liiketoimintamallit, 3) kestävä tuotekehitys. Nämä kolme teemakokonaisuutta muodostavat yhden kokonaisuuden, mutta yritys voi osallistua yhteen tai useampiin tehtäväkokonaisuuksien osiin.

Tehtäväkokonaisuus 1: Kiertotalouden mukainen suunnittelu

Vaikuttamismahdollisuudet sekä tuotteen ilmastojalanjälkeen että kustannuksiin ovat suurimmillaan suunnitteluvaiheessa. Käytännössä kaikki markkinoilla olevat tuotteet on suunniteltava uudelleen, jotta ne ovat kiertotalouden periaatteiden mukaisia. Tämän päivän suunnittelijoilla ja tuotekehittäjillä on huomattavat mahdollisuudet vaikuttaa kehitykseen kohti kestäviä ja resilienttejä tuotteita, joita kehitetään myös niin tuottajalle kuin asiakkaalle lisäarvoa luovan korkeamman palveluistumisen suuntaan.

Tässä tehtäväkokonaisuudessa, CERM-hankkeen tulosten sekä CIT-hankkeen suunnitelmien perusteella tuotetaan “Sprint workshop” ja case-esimerkkejä yritysten kanssa, jotka haluavat kehittää tuotteitaan kiertotalouden suuntaan. Työpajakokonaisuuden painopisteenä on hyödyntää kiertotalouden lähestymistapaa suunnittelu- ja tuotekehitysvaiheessa. Tehtäväkokonaisuudessa tuotetaan esimerkkejä ja malleja siitä, kuinka tuotteita voidaan suunnitella uudelleen, jotta niitä voidaan esim. korjata, päivittää, kierrättää ja pidentää niiden elinkaarta.

Tehtäväkokonaisuus 2: Kiertotalouden mukaiset liiketoimintamallit

Tuotantoteollisuuden tulevaisuuden liiketoimintamallit rakentuvat vaatimukselle, että asiakkaat kuluttavat vähemmän, eivät enemmän. Kestävien liiketoimintamallien edellytykset ovat eri aloilla erilaiset. Siksi on tärkeää huomioida erilaisten ratkaisujen ja mallien tarve yrityksen käyttämien materiaalien tai niiden tarjoamien tuotteiden tai palveluiden perusteella.

Yrityksen näkökulmasta kiertotalous voi tuoda merkittäviä säästöjä ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Älykkäät ratkaisut ja digitalisaatio ovat kiertotaloudessa keskeisiä. Kiertotalouden mukaisen liiketoimintamallin tulee olla myös taloudellisesti kannattava. Linearisessa mallissa yritys voi ottaa maksun vain kerran, kun taas kiertotalousmalli mahdollistaa liiketoimintamahdollisuudet useissa eri vaiheissa.

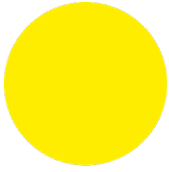
Tässä tehtäväkokonaisuudessa luodaan foorumi, jossa testataan Pietarsaaren seudun yritysten uusia liiketoimintamalleja kiertotalouden mukaisiin liiketoimintamalleihin perustuen: uusiutuvuus ja kiertotalouden mukaiset toimitusketjut, jakamistalouden alustat, tuotteiden elinkaaren pidentäminen, resurssitehokkuus ja kierrätys sekä tuotteet palveluna.

Tehtäväkokonaisuus 3: Kestävä tuotekehitys

Sekä kuluttajat että ympäristö hyötyvät kestävämmistä ja energiatehokkaammista tuotteista, jotka voidaan käyttää uudelleen ja korjata. Nk. ekosuunnitteludirektiivi laajentuu käsittämään elektroniikan lisäksi myös muita alueita osana Euroopan komission Kestäviä tuotteita koskevaa aloitetta (Sustainable products initiative, SPI).

Tässä tehtäväkokonaisuudessa testataan ja muokataan sekä olemassa olevia että uusia tuotteita EU:n suunnitteilla olevan tuotepassin vaatimusten mukaisiksi. Digitaalisen tuotepassin avulla asiakkaiden ja yritysten on tarkoitus nähdä tuotteen ilmasto- ja ympäristövaikutukset sekä sosiaaliset ja muut vaikutukset koko arvoketjun osalta. Tehtäväkokonaisuudessa luodaan tuotantoteollisuudelle malleja siitä, kuinka voidaan valmistaa tuotteita, joiden pitkäikäisyydestä on luotettavaa, selkeää ja helposti saavutettavaa tietoa, sekä malleja mahdollisuuksista huoltaa, uudelleenkäyttää ja korjata tai purkaa tuote sekä siitä, kuinka tuotetta käsitellään, kun se on poistettu käytöstä, sen materiaali- ja kemikaalikoostumuksesta sekä tuotteen ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Projektipäällikkö ja osallistuvat yritykset tutustuvat myös tuotteiden kiertotalouden sertifiointiin mahdollisuuksiin.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen pääidea on yhdessä muutaman yrityksen kanssa synnyttää ja muotoilla konkreettisia caseja, jotka voidaan jakaa digitaalisella alustalla kaikille yrityksille, jotka haluavat luoda kestävämpiä ja enemmän kiertotalouden mukaisia tuotteita ja palveluita.

Tehtäväkokonaisuudessa 1 tuotetaan vähintään kolme case-esimerkkiä siitä, miten ottamalla tuotteen lähtökohdaksi kiertotalouden mukainen suunnittelu voidaan luoda edellytyksiä vastata tulevaisuuden vaatimuksiin, pienentää hiilijalanjälkeä ja ajatella uudella tavalla. Nämä voidaan konkretisoida hyviksi käytännöiksi muille yrityksille. Vastuullinen osapuoli: Novia

Tehtäväkokonaisuudessa 2 tuotetaan vähintään kolme case-esimerkkiä siitä, miten siirtyminen kiertotalouden mukaiseen liiketoimintamallin voi luoda uusia edellytyksiä ja vastata tulevaisuuden vaatimuksiin, pienentää hiilijalanjälkeä ja synnyttää uudenlaista ajattelua. Nämä voidaan konkretisoida hyviksi käytännöiksi muille yrityksille. Vastuullinen osapuoli: Concordia.

Tehtäväkokonaisuudessa 3 tuotetaan vähintään kolme case-esimerkkiä siitä, miten ottamalla tuotteen lähtökohdaksi Kestäviä tuotteita koskevan aloitteen (Sustainable Products Initiative, SPI) tavoitteet ja tuotepassin voidaan luoda edellytyksiä kestäväille tuotannolle, joka voi toimia malliesimerkkinä seudun tuotantoteollisuudelle.

Tehtäväkokonaisuuksien ja case-tapausten lopputuotteena rakennetaan digitaalinen palvelu, joka sisältää oppaita/videoita, joissa hankkeen opit tiivistetään ja joka voi auttaa muita yrityksiä toimimaan taloudellisesti kannattavalla tavalla kiertotaloudessa.

Pitkällä tähtäimellä hankkeella on vaikutusta myös tuotantoteollisuudelle. Tavoitteena on, että Pietarsaaren seudusta voisi kehittyä kestävä tuotannon keskuspaikka.

Hankeaika: 1.1.2022-30.6.2023

Budjetti:

Hankkeen osapuolet: Pietarsaaren seudun Kehittämisyhtiö Concordia, Centria ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Novia

Rahoittaja: Pohjanmaan liitto, Euroopan aluekehitysrahasto

Hävkraft
från EU
2014-2020